

โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ความเหนื่อยยากของการทำการเกษตรทำให้ลูกหลานเกษตรกรจำนวนมากไม่ยึดอาชีพเกษตรกรรม สืบต่อจากบิดามารดา จำนวนเกษตรกรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จนในปัจจุบันเหลือเพียงร้อยละ ๓๕ ของประชากรทั้งประเทศ นอกจากนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไปซึ่งเป็นวัยสูงอายุคาดการณ์ได้ว่าอีก ๑๐ ถึง ๒๐ ปีข้างหน้าประเทศไทยจะมีโอกาสสูงในการเกิดปัญหาวิกฤติทางการเกษตรอันเนื่องมาจากการขาดแคลนเกษตรกร

ประเทศเพื่อนบ้านกำลังเร่งพัฒนาการเกษตรกันอย่างจริงจัง รวมถึงมีการลงทุนโครงการพัฒนาการเกษตรจากต่างชาติจำนวนมาก ทั้งเมียนมาร์ ลาว กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย และอินโดนีเซีย โดยมีการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรกลที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการผลิตอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพืชเศรษฐกิจ และพืชวัตถุดิบของอุตสาหกรรม ในอนาคตจึงจะเกิดการแข่งขันการค้าและราคาสินค้าเกษตรอย่างรุนแรงในภูมิภาค เพื่อรักษาความเป็นหนึ่งในการเป็นผู้นำทางการเกษตรและอาหารของประเทศ การใช้เทคโนโลยีเครื่องจักรกลการเกษตรให้เป็นกลไกในการพัฒนาการเกษตรยุคใหม่ของประเทศเพื่อทดแทนแรงงาน ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตรทั้งเชิงปริมาณ คุณภาพ และเพื่อยกระดับความก้าวหน้าในการใช้เทคโนโลยีทางการผลิตสินค้าเกษตรของประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรขึ้น มีแนวทางการพัฒนาให้ชุมชนที่เป็นแหล่งผลิตหลักทางการเกษตรได้มีเครื่องจักรกลการเกษตรใช้เป็นอุปกรณ์สำคัญในการผลิต ลดความเหนื่อยล้าและเพิ่มคุณภาพชีวิตให้แก่เกษตรกรโดยจะมุ่งเป้าไปที่การดำเนินงานในพืชเศรษฐกิจของประเทศเป็นอันดับแรก เพื่อให้เกิดผลตอบสนองกลับมายังเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

ทิศทางการส่งเสริม สนับสนุนและลงทุนในการพัฒนา มีเป้าประสงค์ให้เกิดการยกระดับการใช้เครื่องจักรกลในการทำการเกษตรของประเทศในทิศทางที่สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาการเกษตรด้านอื่น ๆ ให้บรรลุผลได้อย่างชัดเจนควบคู่กัน ทั้งนโยบายการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) การทำการเกษตรแปลงใหญ่ ให้ภาคเกษตรของไทยสามารถพัฒนาได้อย่างรวดเร็วทันต่อการแข่งขันระดับโลก ในรูปแบบการให้บริการสาธิตเครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้เกษตรกรได้มีโอกาสเรียนรู้การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรที่ทันสมัยในการผลิต และศูนย์เรียนรู้ชุมชนด้านเครื่องจักรกลการเกษตร เพื่อเป็นศูนย์นำร่องในการเรียนรู้และให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตร โดยสนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพให้เป็นโครงสร้างพื้นฐานทางการผลิตให้กับชุมชน อาทิ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิชากิจชุมชน ฯลฯ ที่มีการผลิตพืชเศรษฐกิจเป้าหมายในพื้นที่การประกาศเป็นเขตที่มีความเหมาะสมในการผลิต (Zoning) รวมถึงบ่มเพาะองค์ความรู้ทางเทคนิค ให้คำแนะนำ/คำปรึกษาแก่เกษตรกร โดยจะมีการเตรียมความพร้อมทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะทางเทคนิคและการบริหารจัดการ รวมทั้งเครื่องจักรอุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาในแต่ละแหล่งผลิต โดยให้องค์กรเกษตรกรในชุมชนมีหน้าที่เป็นผู้บริหารจัดการงานในศูนย์เรียนรู้ชุมชนด้านเครื่องจักรกลการเกษตรดังกล่าว และเกษตรกรผู้ที่เข้ามาใช้บริการจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการใช้บริการให้แก่ศูนย์เรียนรู้ชุมชนด้านเครื่องจักรกลการเกษตรให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้อย่างยั่งยืนต่อไปเองได้

ในภาพรวมของการผลิตภาคเกษตรปัจจุบันได้มีการปรับตัวเองโดยการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรเพิ่มขึ้นจำนวนมาก แต่ยังคงเป็นเครื่องจักรการเกษตรขนาดเล็กที่มีต้นทุนต่ำสำหรับใช้เฉพาะในครัวเรือน และพื้นที่ขนาดเล็ก เพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาบุคลากรทางเทคนิคในท้องถิ่นด้วยการพัฒนาช่างซ่อมแซมเครื่องจักรกลการเกษตรประจำชุมชนหรือท้องถิ่น โดยร่วมมือกับองค์กรปกครอง

/ ส่วนท้องถิ่น...

ส่วนท้องถิ่นหน่วยงานด้านพัฒนาฝีมือแรงงานและภาคเอกชน ในการสนับสนุนให้เกษตรกรได้พัฒนาทักษะ และเทคนิคการซ่อมแซมเครื่องยนต์เกษตรที่เป็นต้นกำลังของเครื่องจักรกลการเกษตร ปัจจุบันในจังหวัดสุรินทร์ มีการถือครองรถเกี่ยวข้าวอยู่ประมาณ ๒,๐๐๐ คัน จึงควรมีการฝึกอบรมช่างในท้องถิ่นให้รองรับการใช้ เครื่องจักรกลการเกษตรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วได้อย่างเพียงพอรวมทั้งพัฒนาศักยภาพการให้บริการ เครื่องจักรกลเกษตรในชุมชนแก่องค์กรเกษตรกร และผู้ประกอบการทั่วไปที่ดำเนินธุรกิจการให้บริการ เครื่องจักรกลเกษตรในชุมชน เพื่อให้มีความพร้อมทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะทางเทคนิคและการบริหารจัดการ ธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความรู้ในด้านเทคนิคการใช้และการบำรุงรักษาเครื่องจักรกลการเกษตร ตลอดจนสร้าง ช่างเกษตรประจำท้องถิ่น

๓. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรแปลงส่งเสริมการทำเกษตรแปลงใหญ่หรือศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร (ศพก.) ของอำเภอเมืองสุรินทร์ ศีขรภูมิ และสนม จำนวน ๕๐ ราย

๔. วิธีการดำเนินการ

๔.๑ อบรมช่างเกษตรท้องถิ่น หลักสูตรระดับที่ ๑ เพื่อพัฒนาทักษะและเทคนิคที่ถูกต้องในด้านการใช้ และบำรุงรักษาเครื่องยนต์เกษตร และเครื่องจักรกลการเกษตร ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ เป็นผู้ประสานงานกับวิทยาลัยสารพัดช่างเพื่อจัดการการฝึกอบรม คุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรมช่างเกษตร ท้องถิ่นระดับ ๑ ต้องเป็นเกษตรกรที่เป็นสมาชิกแปลงส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ หรือศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หรือเป็นผู้ที่มีความสนใจที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความ สามารถด้านการซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องยนต์เกษตร รายละเอียดหลักสูตรการฝึกอบรมมีดังนี้

- (๑) การใช้งานเครื่องยนต์เกษตร
- (๒) การบำรุงรักษาเครื่องยนต์เกษตรก่อนและหลังการใช้งาน
- (๓) การเลือกใช้น้ำมันเครื่อง
- (๔) การจำแนก และเลือกใช้อะไหล่แท้จากบริษัทผู้ผลิต

๔.๒ ติดตาม สนับสนุน และสรุปผลการดำเนินงาน

๕. สถานที่

อาคารฝึกอบรมเครื่องจักรกล วิทยาลัยสารพัดช่าง ถนนสุรินทร์ - ปราสาท ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

๖.๑ จัดอบรมเกษตรกร จำนวน ๒ รุ่น ๆ ละ ๑ วัน ภายในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๖.๒ ติดตามผลการดำเนินงานของเกษตรกรหลังการฝึกอบรม ภายในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

๗. งบประมาณ

ใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (โครงการตามตัวชี้วัด) ครั้งที่ ๑ กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์ โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทดแทนแรงงานเกษตร จำนวน ๓๖,๙๐๐ บาท (สามหมื่นหกพันเก้าร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ค่าอาหารผู้เข้าอบรม จำนวน ๕๐ ราย ๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
 - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๕๐ ราย ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๕ บาท เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท
 - ค่าป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย ขนาดกว้าง ๑ เมตร ยาว ๒ เมตร เป็นเงิน ๓๐๐ บาท
 - ค่าพาหนะผู้เข้าอบรม อำเภอเมืองสุรินทร์ จำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
 - ค่าพาหนะผู้เข้าอบรม อำเภอศีขรภูมิ จำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
 - ค่าพาหนะผู้เข้าอบรม อำเภอสนม จำนวน ๑๐ ราย ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
 - ค่าวิทยากร จำนวน ๑๒ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๗,๒๐๐ บาท
 - ค่าวัสดุเอกสารคู่มือประกอบการอบรม เป็นเงิน ๗,๕๐๐ บาท
 - ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการใช้ฝึกอบรม เป็นเงิน ๓,๗๐๐ บาท
 - ค่าพาหนะในการปฏิบัติราชการสำหรับติดตามนิเทศและประเมินผล เป็นเงิน ๒,๒๐๐ บาท
- รวมค่าใช้จ่าย เป็นเงิน ๓๖,๙๐๐ บาท

๘. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๘.๑ นายพีรเดช สายแก้ว ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
- ๘.๒ นายกุลชาติ บุรณะ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสุรินทร์

๙. ตัวชี้วัดโครงการ

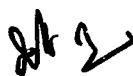
ช่างเกษตรท้องถิ่นระดับที่ ๑ จำนวน ๕๐ ราย มีความรู้และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรข้างเคียงในด้านการใช้และบำรุงรักษาเครื่องยนต์เกษตร จำนวน ๕๐๐ ราย

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ช่างเกษตรท้องถิ่นระดับที่ ๑ สามารถใช้และบำรุงรักษาเครื่องยนต์เกษตรได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรข้างเคียง ทำให้เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเครื่องจักรกลเกษตรซึ่งจะส่งผลให้ลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมเครื่องจักรกลของตนเองได้

๑๑. ผู้เสนอโครงการ

- เสนอโครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร กิจกรรมส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทดแทนแรงงานเกษตร งบประมาณ ๓๖,๙๐๐ บาท (สามหมื่นหกพันเก้าร้อยบาทถ้วน)

(นายพีรเดช สายแก้ว)

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการแทน เกษตรจังหวัดสุรินทร์

/๑๒. ผู้เห็นชอบ...

๑๒. ผู้เห็นชอบโครงการ

- เห็นชอบโครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร งบประมาณ ๓๖,๙๐๐ บาท (สามหมื่นหกพันเก้าร้อยบาทถ้วน)

(นายพรพจน์ บัณฑิตยานุรักษ์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์

๑๓. ผู้อนุมัติโครงการ

- อนุมัติโครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร งบประมาณ ๓๖,๙๐๐ บาท (สามหมื่นหกพันเก้าร้อยบาทถ้วน)

(นายประภัสร์ มาลากาญจน์)
ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์

๒๗ พ.ย. ๒๕๖๑

กำหนดการฝึกอบรมหลักสูตรช่างเกษตรท้องถิ่น หลักสูตรระดับที่ ๑
กิจกรรมส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทดแทนแรงงานเกษตร
โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเกษตร
วันที่.....
ณ วิทยาลัยสารพัดช่างสุรินทร์

วันที่.....

เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.	ลงทะเบียน
เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	ชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยนายกุลชาติ บุรณะ กล่าวเปิดการอบรมโครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทน แรงงานเกษตร โดย เกษตรจังหวัดสุรินทร์
เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๐.๓๐ น.	การบรรยาย เรื่อง การใช้งานเครื่องยนต์เกษตร โดยคณะวิทยากร
เวลา ๑๐.๔๕ - ๑๒.๐๐ น.	การบรรยาย เรื่อง การบำรุงรักษาเครื่องยนต์เกษตรก่อนและหลังการใช้งาน โดย คณะวิทยากร
เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.	การบรรยาย เรื่อง การเลือกใช้น้ำมันเครื่อง โดย คณะวิทยากร
เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.	การบรรยาย เรื่อง การจำแนกและเลือกใช้อะไหล่แท้จากบริษัทผู้ผลิต โดยคณะวิทยากร

หมายเหตุ. รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น. และ เวลา ๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.
รับประทานอาหารกลางวัน เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.